

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui

*Gheorghica Mihail Xxxxx, născut la
xx.xx.xxxx, originar din Xxxxx, locuitor Xxxxx,*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.10.2018 - 31.10.2018;

Instanța de apel: 22.11.2018 - 18.12.2018;

Instanța de recurs: 06.03.2019 - 10.04.2019;

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 31 octombrie 2018, *cauza fiind examinată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală*, Gheorghica Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de 1 an închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate în domeniul punerii în circulație a medicamentelor pe termen de 5 (cinci) ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, pedeapsa dată a fost considerată condiționată pe un termen de probă de 2 ani.

Cererea acuzatorului de stat cu privire la încasarea sumei de 1 680 lei, cu titlul de cheltuieli judiciare din contul lui Gheorghica Mihail, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că Gheorghica Mihail, în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală a intrat în posesia unui pachetel de polietilenă și două bancnote cu nominalul de un leu în care se află masă vegetală, care potrivit raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1795 din 07.05.2018 este cannabinoidul sintetic MDMB(N)2201 care face parte din categoria substanțelor stupefiante cu cantitatea de 0.674 grame (0.617+0.019+0.038) și constituie analog al substanței 5F-AMB. Substanța stupefiantă a păstrat-o asupra sa până la 08.03.2018, ora 04.00 min., când, fiind însoțit în incita Inspectoratului de Poliție Ciocana, a predat-o poliției.

Astfel, Gheorghica Mihail, prin acțiunile sale intenționate a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, adică păstrarea analogilor drogurilor, săvârșite în proporții deosebit de mari și fără scop de înstrăinare.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în partea individualizării pedepsei penale și respingerii cererii de încasare a cheltuielilor judiciare legate de efectuarea constatării tehnico-științifice, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Gheorghica Mihail, recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 4 ani, în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de ocupa funcții de administrare a bunurilor altor persoane și de a exercita activitatea legată de circulația substanțelor narcotice și psihotrope pe termen de 5 (cinci) ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a suspenda condiționat pedeapsa închisorii pe termen de probă de 4 ani.

De asemenea, procurorul a solicitat încasarea din contul lui Gheorghica Mihail în beneficiul statului cheltuielile legate de efectuarea constatării tehnico-științifice în sumă de 1 680 lei.

În motivarea apelului procurorul a indicat că cu toate că instanța de fond corect a încadrat acțiunile inculpatului, totuși la stabilirea pedepsei, nu a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute la art. 75 Cod penal și anume gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Astfel, pedeapsa stabilită inculpatului pentru infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, care este o infracțiune din categoria celor grave, este prea blândă și contrar prevederilor art. 61 Cod penal, nu-și va atinge scopul de corectare a condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui cât și din partea altor persoane.

La fel, ca urmare a acțiunilor lui Gheorghica Mihail, a fost necesară implicarea unui mecanism întreg compus din organul de urmărire penală, procuror, care au fost nevoiți să efectueze acțiuni de urmărire penală pentru a investiga faptele acestuia, toate aceste acțiuni generând cheltuieli din partea statului, care în mod normal ar urma de a fi recuperate, suma de 1 680 lei constituind doar o mică parte din acele cheltuieli pe care Legea permite de a o restitui și în circumstanțele respective, nu este clar cum instanța de fond a ajuns la concluzia că cererea procurorului în acest sens urmează a fi respinsă.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției sale, Colegiul a menționat că la pronunțarea sentinței, instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a tras concluzia că inculpatul a săvârșit anume infracțiunea imputată. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, acțiunile lui Gheorghica Mihail corect fiind calificate de către instanța de fond în baza art. 217 alin. (4) lit. b) Cod penal, după indicii *păstrarea drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora, săvârșite în proporții deosebit mari și fără scop de înstrăinare*.

Totodată, Colegiul a reținut că la stabilirea categoriei și a măsurii de pedeapsă inculpatului, instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele reale și personale privind individualizarea pedepsei, și anume: de caracterul prejudiciabil al infracțiunii, de personalitatea dânsului, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, de persoana inculpatului - că este fără antecedente penale, de comportamentul acestuia de până la comiterea infracțiunii și după aceea.

Astfel, Colegiul a concluzionat că în cauză suntem în prezența multiplelor circumstanțe atenuante și în lipsa oricăror circumstanțe agravante: recunoașterea vinei și căința sinceră, acordul de a fi examinată cauza în baza probelor de la urmărirea penală cu recunoașterea necondiționată a vinei, iar infracțiunea comisă de către dânsul se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Prin urmare, instanța de fond corect a aplicat față de Gheorghica Mihail pedeapsa închisorii, iar în temeiul art. 90 Cod penal a dispus suspendarea condiționată executării pedepsei aplicate, stabilindu-i un termen de probă.

Privitor la solicitarea procurorului de încasare de la Gheorghica Mihail, în beneficiul statului, a cheltuielilor de judecată pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică în mărime de 1 680 lei, Colegiul a menționat că alin. (3) al art. 227 Cod de procedură penală, este o normă generală și nu obligă statul să suporte cheltuielile ci să le achite la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și pentru a nu condiționa termenul rezonabil prin încasarea cheltuielilor judiciare de la părțile în proces.

Alocarea de stat se efectuează doar în conformitate cu art. 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, care prevede că, în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) Cod de procedură penală.

În speță, de către organul de urmărire penală nu a fost dispusă efectuarea unei expertize, dar a unui raport de constatare tehnico-științifică, de aceea Colegiul a considerat că instanța de fond justificat a respins solicitarea procurorului cu privire la încasarea de la inculpat în beneficiul statului, a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea raportului de constatare tehnico-științifică în mărime de 1 680 lei.

5. Împotriva deciziei instanței de apel recurs ordinar declară procurorul care invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În susținerea recursului procurorul indică că soluția instanței de apel de a respinge solicitarea acuzatorului de stat referitor la încasarea de la Gheorghica Mihail a cheltuielilor de judecată contravine normelor procesual penale în vigoare. Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni care impune desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Referitor la pedeapsa stabilită inculpatului, procurorul consideră că instanța de apel în mod eronat a interpretat și aplicat la caz prevederile art. 75 Cod penal și aplicând pedeapsa lui Gheorghica Mihail, nu a ținut cont de circumstanțele cauzei și consecințele survenite. Numind pedeapsa spre minimul sancțiunii lui Gheorghica Mihail, instanța nu a ținut cont de coraportul circumstanțelor atenuante, care lipsesc pe caz, și celor agravante stabilite, precum și de faptul că pedeapsa redusă până la minimul prevăzut de sancțiune se consideră echitabilă doar atunci când s-a constatat un cumul de circumstanțe atenuante din cele enumerate la art. 76 Cod penal.

Astfel, recurentul consideră că instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în latura pedepsei penale în conformitate cu rigorile legale și a aplicat inculpatului o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, *instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.*

Colegiul reține că procurorul indică ca temeiuri de drept pentru casarea deciziei recurate pct. 6) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, însă de fapt invocă dezacordul cu soluția instanței de apel privind respingerea încasării de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 1 680 lei, pentru întocmirea Raportului de constatare tehnico-științifică.

Autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, încadrarea juridică a acțiunilor săvârșite de către inculpat, invocând doar dezacordul

cu soluția instanței de apel în partea ce ține de cheltuielile judiciare și în partea pedepsei stabilită inculpatului, din care motiv hotărârea judecătorească contestată va fi supusă verificării doar sub aceste aspecte.

Colegiul menționează că, la judecarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 229 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, care stipulează că *cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului și instanța poate elibera de aceste cheltuieli, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.*

Concomitent, soluția instanței de apel este susținută și de prevederile art. 227 alin. (3) Cod de procedură penală, adică cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Colegiul menționează că, argumentele invocate de către recurent în susținerea solicitării înaintate sunt neîntemeiate, deoarece cheltuielile judiciare au fost suportate pentru întocmirea Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1795 din 07.05.2018.

Mai mult ca atât, dispozițiile alin. (3), art. 75 al Legii nr. 68 din 14.04.2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, expres stabilește că „*în cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală*”, la caz, ordonatorul expertizei fiind organul de urmărire penală și nu partea apărării, prin urmare, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia de a nu încasa din contul inculpatului cheltuielile judiciare solicitate de acuzatorul de stat.

Referitor la critica deciziei instanței de apel și sub aspectul greșitei individualizări a pedepsei aplicate lui Gheorghica Mihail, temei de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, potrivit căruia *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*, Colegiul analizând decizia atacată, conchide că temeiul menționat nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului declarat.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanțele de judecată au ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele atenuante și agravante stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării acestuia, astfel fiind respectate dispozițiile art. 61, 75-78 Cod penal și art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, stabilindu-i-se o pedeapsă echitabilă pentru fapta comisă.

Așa cum se reține din doctrina penală, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având

deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul, or conform alin. (1) art. 75 Cod penal *persoanei recunoscută vinovată de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului Cod.*

Colegiul menționează că prevederile legale în această privință au fost respectate, iar criticile formulate de recurent în recurs sunt identice cu cele indicate în apel și au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, care le-a dat o motivare corespunzătoare, argumentată și pe larg expusă în prezenta decizie la pct. 4.1., soluție, pe care instanța de recurs și-o însușește pe deplin, or materialul probator al cauzei penale dovedește incontestabil legalitatea temeiurilor de fapt și de drept care au dus la pronunțarea hotărârii recurate.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei, instanțele de fond, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, ținând cont de pericolul social al faptei comise, luând în considerație circumstanțele atenuante: căința sinceră, recunoașterea vinovăției, corect au conchis că scopul legii penale la caz poate fi atins și fără izolarea acestuia de societate.

După cum rezultă din textul deciziei atacate, Colegiul constată că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus la menținerea sentinței instanței de fond, or în fapt, decizia instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, ea fiind fondată și întemeiată, iar în raport cu prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, temeiuri de casare a acesteia nu s-au stabilit.

Urmare celor expuse, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, astfel încât soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursul declarat este inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Cătălin Scutelnic, împotriva deciziei Colegiului penal al

Curții de Apel Chișinău din 18 decembrie 2018, în cauza penală în privința lui Gheorghica Mihail, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 08 mai 2019.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Ion Guzun